

SESKUPOVÁNÍ A SOUHRNY

- Pomocná tabulka prodeje:

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS prodeje (  
id INT UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,  
skupina VARCHAR(255) NOT NULL,  
pocet INT NOT NULL,  
datum DATE NOT NULL  
);
```

```
INSERT INTO prodeje (skupina, pocet, datum) VALUES ('Pračky', 7,  
'2018-01-05'), ('Ledničky', 4, '2018-01-05'), ('Ledničky', 2,  
'2018-01-21'), ('Pračky', 3, '2018-01-25'), ('Pračky', 4, '2018-  
02-02'), ('Ledničky', 6, '2018-02-02'), ('Ledničky', 3, '2018-02-  
05'), ('Pračky', 3, '2018-02-08');
```

SESKUPOVÁNÍ A SOUHRNY

- Sečtení prodaných kusů pro dané skupiny výrobků:

```
SELECT skupina, SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje  
GROUP BY skupina
```

- Seskupování po dvojici hodnot:

```
SELECT skupina, SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje  
GROUP BY skupina, datum
```

- Vynechání GROUP BY

```
SELECT SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje
```

SESKUPOVÁNÍ A SOUHRNY

- Sjednocení řádků bez součtu

```
SELECT datum
```

```
FROM prodeje
```

```
GROUP BY datum
```

- je efektivnější náhrada DISTINCT:

```
SELECT DISTINCT datum
```

```
FROM prodeje
```

- Seskupování řádků s hodnotami NULL:

- konstanta NULL se zde chápe jako jakákoliv jiná hodnota

VÝBĚR SLOUPCŮ V DOTAZU SE SESKUPOVÁNÍM

- V klauzuli GROUP BY by měly být všechny vypisované sloupce, které nepoužívají agregační funkci. Toto je špatně (není jasné, zda jde o pračky, či ledničky):

```
SELECT datum, SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje  
GROUP BY datum, skupina
```

- Obrácený přístup v MSSQL vede na chybu, v MySQL zobrazí nesmysl:

```
SELECT skupina, datum, SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje  
GROUP BY datum
```

AGREGAČNÍ FUNKCE

- Součet – SUM()
- Průměr – AVG()
- Minimum – MIN()
- Maximum – MAX()
- Počet řádků – COUNT():

```
SELECT COUNT(*) AS celkem_radku FROM prodeje
```
- Hodnota NULL se u COUNT() nepočítá:

```
SELECT COUNT(obec), COUNT(krajske_mesto)  
FROM obce
```

AGREGAČNÍ FUNKCE

- Nejmenší a největší hodnoty z tabulky prodeje:

```
SELECT MIN(pocet) AS cislo_min,  
MAX(pocet) AS cislo_max, MIN(datum) AS  
datum_min, MAX(datum) AS datum_max,  
MIN(skupina) as text_min, MAX(skupina)  
AS text_max  
  
FROM prodeje
```

AGREGAČNÍ FUNKCE

- rozdíl mezi `count(*)` a `COUNT(sloupec)`:

```
SELECT count(*), count(id) FROM `obce` GROUP BY  
krajске_mesto
```

- Pokud je v sloupci hodnota NULL, `COUNT(sloupec)` jí nezapočítává, `COUNT(*)` ano.

- Klauzule `DISTINCT` v agregační funkci:

```
- SELECT count(*), count(krajске_mesto),  
count(DISTINCT krajске_mesto) FROM obce
```

PŘÍKLADY

- Z tabulky odpracovaných hodin zobrazte součet hodin pro jednotlivé zaměstnance:

```
SELECT os_cislo, SUM(pocet_hodin) AS celkem  
FROM hodiny GROUP BY os_cislo
```

- Z tabulky odpracovaných hodin zobrazte pro jednotlivé zaměstnance počet odpracovaných dní a průměrný počet hodin:

```
SELECT os_cislo, COUNT(pocet_hodin) AS  
pocet, AVG(pocet_hodin*1.0) AS prumer FROM  
hodiny GROUP BY os_cislo
```


PŘÍKLADY

- Zobraz počet zaměstnanců, kteří jsou zapsáni v tabulce odpracovaných hodin:

```
SELECT COUNT(DISTINCT os_cislo) AS pocet  
FROM hodiny
```

- Z tabulky odpracovaných hodin zobraz nejmenší a největší počet hodin pro jednotlivé zaměstnance:

```
SELECT os_cislo, MIN(pocet_hodin) AS  
min, MAX(pocet_hodin) AS max FROM hodiny  
GROUP BY os_cislo
```

ZOBRAZENÍ CELKOVÉHO SOUHRNU

- Seskupení podle jednoho sloupce:

```
SELECT výrobky.nazev, SUM(položky.mnozství)
FROM položky INNER JOIN výrobky ON
výrobky.císlo=položky.císlo_výrobku GROUP BY
výrobky.nazev WITH ROLLUP
```

- Vylepšení o zobrazení slova celkem namísto NULL:

```
SELECT IFNULL(výrobky.nazev, 'celkem'),
SUM(položky.mnozství) FROM položky INNER JOIN
výrobky ON
výrobky.císlo=položky.císlo_výrobku GROUP BY
výrobky.nazev WITH ROLLUP
```

ŘAZENÍ

- Při seskupování dle více sloupců se řazení provede zleva doprava:

```
SELECT skupina, datum FROM prodeje  
GROUP BY skupina, datum
```

- Daný sloupec lze upřednostnit pomocí ORDER BY na konci dotazu:

```
SELECT skupina, datum FROM prodeje  
GROUP BY skupina, datum ORDER BY datum
```

PŘEDBĚŽNÁ FILTRACE

- Klauzule WHERE v dotaze se souhrnem znamená, že se filtrace provede ještě dříve, než se začnou řádky seskupovat.
- Součet prodaných kusů a omezení výběru na leden 2018:

```
SELECT skupina, SUM(pocet) AS celkem FROM
prodeje WHERE datum BETWEEN '2018-01-01' AND
'2018-01-31' GROUP BY skupina
```

- Součet řádků s hodnotou NULL:

```
SELECT COUNT(*) FROM obce WHERE krajske_mesto
IS NULL;
```

NÁSLEDNÁ FILTRACE

- Klauzuli HAVING používáme pro možnost výběru řádků až po seskupení.
- Z tabulky prodejů provedeme sumaci po datumech, ale ve výsledku zobrazíme jen dny, kde se prodalo 10 a více ks:

```
SELECT datum, SUM(pocet) AS celkem  
FROM prodeje GROUP BY datum HAVING  
SUM(pocet) >=10;
```

WHERE VS HAVING

Pomocná tabulka drubez:

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS drubez (  
id INT UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,  
druh VARCHAR(255) NOT NULL,  
pocet INT NOT NULL  
);
```

- INSERT INTO drubez (druh, pocet) VALUES ('slepice', 15), ('slepice', 12), ('kachny', 14), ('kachny', 8), ('husy', 7), ('husy', 6), ('krúty', 4), ('krúty', 3);

WHERE VS HAVING

- **Předběžná filtrace (WHERE):**

```
SELECT druh, SUM(pocet) AS celkem  
FROM drubez WHERE pocet > 10 GROUP  
BY druh;
```

- **Následná filtrace (HAVING):**

```
SELECT druh, SUM(POCET) AS celkem  
FROM drubez GROUP BY druh HAVING  
SUM(pocet) > 10;
```

KOMBINACE FILTRŮ

- Pořadí:
 - 1)Předběžná filtrace (WHERE),
 - 2)seskupení (GROUP BY),
 - 3)následná filtrace (HAVING).
- Dotaz sečte prodané kusy pro obě skupiny výrobků, omezí výběr na leden 2018 a ve výsledku zobrazí jen řádky, u kterých je celkový součet 10 a více:

```
SELECT skupina, SUM(POCET) AS celkem FROM  
prodeje WHERE datum BETWEEN '2018-01-01' AND  
'2018-01-31' GROUP BY skupina HAVING SUM(pocet)  
>= 10;
```


VÝPOČTY

- Pomocná tabulka výroba:

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS vyroba (  
  id INT UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,  
  kod CHAR(5),  
  datum DATE NOT NULL,  
  kusu INT UNSIGNED NOT NULL,  
  cena DECIMAL(12,2) NOT NULL,  
  cas INT UNSIGNED NOT NULL  
);  
  
INSERT INTO vyroba (kod,datum, kusu, cena, cas) VALUES  
( 'AS787', '2018-02-15', 15400, 2.3, 530), ( 'AS745', '2018-02-15',  
14821, 3.7, 524), ( 'AY722', '2018-03-02', 14008, 3.7, 512),  
( 'AY400', '2018-03-02', 15125, 2.3, 529), ( 'AU333', '2018-03-05',  
14872, 2.3, 501), ( 'AG191', '2018-03-05', 15002, 3.7, 517);
```

VÝPOČET PŘED AGREGACÍ

- Chceme znát cenu vyrobených součástek za každý den.
- Během jednoho dne se však na lince vyrábí různé typy souč. s rozdílnou cenou.
- Nejprve spočítáme cenu, poté sečteme:

```
SELECT datum, SUM(kusu*cena) AS  
celkem FROM vyroba GROUP BY datum;
```

VÝPOČET PO AGREGACI

- Potřebujeme zjistit průměrnou dobu potřebnou k výrobě jedné součástky.
- Pro jednotlivé dny zjistíme celkový počet vyrobených součástek a celkovou provozní dobu.
- Obě hodnoty nakonec vydělíme a vynásobíme 60 pro obdržení počtu sekund potřebných pro výrobu jedné součástky:

```
SELECT datum, SUM(cas)/SUM(kusu) * 60 AS  
podil FROM vyroba GROUP BY datum;
```

VZOREC V GROUP BY

- Sečtení vyrobených kusů po měsících:

```
SELECT MONTH(datum) AS mesic, SUM(kusu) AS celkem  
FROM vyroba GROUP BY MONTH(datum);
```

- Sečtení počtu vyrobených součástek podle skupin (skupina = první dva znaky v kódu souč.):

```
SELECT LEFT(kod, 2) AS skupina, SUM(kusu) AS celkem  
FROM vyroba GROUP BY LEFT(kod, 2);
```

- Zjištění počtu obrátů do 1000Kč a nad:

```
SELECT CASE WHEN obrat<1000 THEN '<1000' ELSE  
'>1000' END AS vyse_obratu, COUNT(obrat) AS pocet  
FROM obraty GROUP BY CASE WHEN obrat<1000 THEN  
'<1000' ELSE '>1000' END;
```

SOUHRNY Z VÍCE TABULEK

- Výpočet celkových dodaných množství pro jednotlivé výroby:

```
SELECT výrobky.nazev, SUM(dodavky.mnozstvi)
AS soucet FROM výrobky INNER JOIN dodavky ON
dodavky.cislo_vyrobku=výrobky.cislo GROUP BY
výrobky.nazev;
```

- Dotaz, zjišťující, kolikrát byly dané výrobky prodány:

```
SELECT výrobky.nazev, COUNT(dodavky.mnozstvi)
AS pocet1, COUNT(*) AS pocet2 FROM výrobky
INNER JOIN dodavky ON
dodavky.cislo_vyrobku=výrobky.cislo GROUP BY
výrobky.nazev;
```

SOUHRNY Z VÍCE TABULEK

- Zjištění data poslední dodávky:

```
SELECT výrobky.nazev, MAX(dodavky.datum) AS  
posledni FROM výrobky INNER JOIN dodavky ON  
dodavky.cislo_vyrobku = výrobky.cislo GROUP  
BY výrobky.nazev;
```

- Zobrazení úhrnných tržeb:

```
SELECT výrobky.nazev,  
SUM(vyrobky.cena*dodavky.mnozstvi) AS trzba  
FROM výrobky INNER JOIN dodavky ON  
dodavky.cislo_vyrobku = výrobky.cislo GROUP  
BY výrobky.nazev;
```

SOUHRNY Z VÍCE TABULEK

- Úhrnná dodaná množství za rok 2017:

```
SELECT výrobky.nazev, SUM(dodavky.mnozstvi) AS  
celkem FROM výrobky INNER JOIN dodavky ON  
dodavky.cislo_vyrobku = výrobky.cislo WHERE  
dodavky.datum BETWEEN '2017-01-01' AND '2017-12-31'  
GROUP BY výrobky.nazev HAVING  
SUM(dodavky.mnozstvi)>200;
```

- Pět výrobků s nejvyššími tržbami:

```
SELECT výrobky.nazev, ROUND(SUM(vyrobky.cena *  
dodavky.mnozstvi),0) AS trzba FROM výrobky INNER  
JOIN dodavky ON dodavky.cislo_vyrobku =  
vyrobky.cislo GROUP BY výrobky.nazev ORDER BY trzba  
DESC LIMIT 5;
```

SOUHRNY Z VÍCE TABULEK

- Zobraz tržby včetně DPH pro jednotlivé zákazníky:

```
SELECT zakaznici.jmeno, SUM(vyrobky.cena + vyrobky.cena
* vyrobky.sazba_dph/100 * polozky.mnozstvi) AS trzba
FROM zakaznici
```

```
INNER JOIN faktury ON faktury.odberatel = zakaznici.id
```

```
INNER JOIN polozky ON polozky.faktura = faktury.cislo
```

```
INNER JOIN vyrobky on vyrobky.cislo =
polozky.cislo_vyrobku
```

```
GROUP BY zakaznici.jmeno
```


VNĚJŠÍ SPOJENÍ TABULEK

- Může se objevit hodnota NULL, která řešení dotazu zpravidla zkomplikuje.

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS ucitele (  
  id INT UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,  
  jmeno VARCHAR(255) NOT NULL  
);  
  
INSERT INTO ucitele (jmeno) VALUES ('Jaroslav'), ('Miroslav'),  
('Ladislav');  
  
CREATE TABLE IF NOT EXISTS predmety (  
  id INT UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,  
  predmet VARCHAR(255) NOT NULL,  
  ucitel INT NOT NULL,  
  hodin INT NOT NULL  
);  
  
INSERT INTO predmety (ucitel, predmet, hodin) VALUES (1,'Základy jazyka  
SQL', 60), (1,'Administrace databází', 75), (2,'Testování software', 60);
```

VNĚJŠÍ SPOJENÍ TABULEK

- Dotaz, počítající pro všechny učitele celkové úvazky:
- `SELECT ucitele.jmeno, SUM(predmety.hodin) AS celkem FROM ucitele LEFT OUTER JOIN predmety ON ucitele.id = predmety.ucitel GROUP BY ucitele.jmeno;`
- Vylepšete, aby dotaz místo NULL ukazoval u Ladislava 0.
- Zobrazte pomocí `COUNT()`, kolik předmětů jaký učitel vyučuje.

SPOJENÍ DOTAZŮ SE SOUHRNEM

- Představme si tabulku prodejů, obsahující číslo měsíce, jméno prodejce, výši tržby a další údaje.
- Spočítejme měsíční průměry prodejců zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy, kdy tabulka neobsahuje informaci o pohlaví prodejce.

```
SELECT mesic, AVG(trzba) AS prumer , 'muzi' AS typ  
FROM data WHERE zastupce in ('Jaroslav', 'Petr',  
'Marek') GROUP BY mesic
```

UNION

```
SELECT mesic, AVG(trzba) AS prumer , 'zeny' AS typ  
FROM data WHERE zastupce in ('Jitka', 'Pavla',  
'Marie') GROUP BY mesic
```

- 1) Z tabulky obrátů zjistěte počet řádků, součet a průměr obrátů a nejvyšší a nejmenší obrát.
- 2) Z tabulky faktur zjistěte počet zaplacených faktur (vyplněno datum zaplacení).
- 3) Z tabulky obrátů vypočtete součet obrátů a počet řádků pro jednotlivá čísla protiúčtů (sloupec „ucet“)
- 4) Z tabulky obrátů zjistěte počet jednotlivých protiúčtů.
- 5) Z tabulky obrátů vypočítejte průměrný obrát pro jednotlivá čísla protiúčtů a celkový průměr.

- 1) Z tabulky položek vypočítejte součty částek pro jednotlivé faktury a čísla výrobků, celkové součty částek pro každou fakturu a součet všech částek v celé tabulce.
- 2) Z tabulky faktur vypočítejte součet částek podle čísla zákazníka. Výpočet bude omezen jen na zaplacené faktury.
- 3) Z tabulky faktur vypočítejte součet částek podle čísla zákazníka. Dotaz zobrazí pouze řádky se součtem nad 40 000Kč.
- 4) Z tabulky faktur vypočítejte součet částek podle čísla zákazníka za rok 2018. Dotaz zobrazí pouze řádky se součtem nad 20 000Kč.
- 5) Z tabulky položek spočítejte pro jednotlivé faktury součet podílů částka/množství.

1) Z tabulky obraty⁴ po jednotlivých protiúčtech (sloupec účet) zjistěte podíl součtu poplatků a součet obrátů v procentech.

2) Z tabulky faktur určete počet neproplacených faktur.

3) Z tabulky obrátů vypočtete součet obrátů pro jednotlivé banky.

4) Z tabulky obrátů vypočtete součet obrátů po rocích a měsících.

5) Z tabulky obrátů vypočtete součet a počet obrátů do 10 000Kč a nad tuto částku.

- 1) Zobrazte názvy skupin, počet výrobků v každé skupině a průměrnou cenu výrobků ve skupině.
- 2) Pro jednotlivá jména zákazníků zobrazte celkové nafakturované částky.
- 3) Pro jednotlivá jména zákazníků zobrazte datum poslední fakturace.
- 4) Pro jednotlivé názvy výrobků zobrazte počet jejich prodejů, které jsou vyšší, než 200 jednotek.
- 5) Zobrazte názvy výrobků, pro které je celková fakturovaná částka v tabulce položek vyšší, než 10 000 Kč.
- 6) Zobrazte názvy skupin a rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší cenou u výrobků ve skupině.

- Zobrazte jména jednotlivých zákazníků, názvy výrobků a úhrnná prodaná množství pro jednotlivé zákazníky a výrobky.
- Určete celkový počet předpisů, pro které neexistuje příslušná platba.
- Zobrazte jména všech výrobků a jejich úhrnná prodaná množství.
- Zobrazte jména všech výrobků a počet jejich prodejů.
- Zobrazte příjmení všech zaměstnanců a počet zákazníků, které mají jednotliví zaměstnanci na starosti.
- Pro jednotlivé zákazníky zobrazte celkové nafakturované částky, zvlášť pro neproplacené a zvlášť pro proplacené faktury.